

Greenport Aalsmeer Kort kwartaalverslag Q4 – 2020

Inhoud

Reflecteren en vooruitkijken!	2
Thema Duurzame Gebiedsontwikkeling	3
Gebiedsgerichte aanpak	3
Verduurzaming en CO ₂	3
Overige projecten/onderzoeken	4
Thema Arbeidsmarkt en Onderwijs	4
Huisvesting arbeidsmigranten	4
Onderwijs	5
Thema Kennis en Innovatie	6

Reflecteren en vooruitkijken!

In het vierde kwartaal van 2020 waren we vanuit de Greenport en vanuit de sector aan het bijkomen van de eerste lockdown. De sector kwam langzaam weer op gang, waardoor het uiteindelijk toch nog een 'redelijk' jaar leek te worden.

Maar in december 2020 kwam Nederland voor de tweede keer tot stilstand. Winkels gingen dicht en de tuincentra sloten hun deuren. Het UWV-loket om een aanvraag in te dienen voor de derde periode van de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) ging weer open.

December is een tijd van reflecteren. We kijken terug op een bizar jaar. Bizar door de pandemie: van een prima start van het jaar naar complete stilstand, tot het langzaam weer op gang komen waardoor het uiteindelijk toch nog een 'redelijk' jaar werd. Maar redelijk is wel relatief: er zijn grote verschillen tussen bedrijven, producten en afzetlanden.

Bizar door het 'nieuwe normaal'. Geen fysieke ontmoetingen meer. Alles virtueel en op afstand. De files zijn weg en de thuishkantoren zijn ingericht. Goed voor het milieu, maar het brengt ook nieuwe vraagstukken met zich mee.

Bizar omdat ondanks de onzekere situatie ondernemers grote investeringsbesluiten nemen. Nieuwe bedrijven worden gebouwd en bedrijfsverplaatsingen worden voorbereid. Ondernemers blijven vooruitkijken. Ook vanuit Greenport Aalsmeer kijken we met een positieve blik naar de toekomst. Het team staat klaar om u, ondernemers, onderwijs en overheden, te ondersteunen waar mogelijk.

In deze kwartaalrapportage vindt u de activiteiten die we als Programmteam Greenport Aalsmeer samen met onze partners hebben ondernomen in het vierde kwartaal van 2020.

Namens het projectteam Greenport Aalsmeer
Ronald van den Breevaart - programmamanager

Thema Duurzame Gebiedsontwikkeling

Het thema Duurzame Gebiedsontwikkeling is een integraal thema waarin ruimtelijk-economische ontwikkeling van glastuinbouwgebieden samengaat met de verduurzaming. Om te komen tot toekomstbestendige glastuinbouwgebieden en behoud van primaire productie als essentiële schakel in de sierteelt keten, is integrale ontwikkeling nodig. Binnen dit thema is ondernemerssupport belangrijk. Greenport Aalsmeer biedt ondersteuning aan bedrijven die zich bezighouden met complexe bedrijfsverplaatsingen, bedrijfsuitbreidingen, herstructurerings- en verduurzamingsprojecten in onder andere Haarlemmermeer, Nieuwkoop, Amstelveen en Uithoorn.

Gebiedsgerichte aanpak

Noorder Legmeerpolder, Amstelveen - op 6 oktober was er een werkbezoek van wethouder Gordon, ter voorbereiding op de besluitvorming rondom het onderzoek bedrijfswoningen-burgerwoningen. Zowel voor- als tegenstanders van omzetting van bedrijfswoningen naar burgerwoningen zijn gehoord.

Baan en Sotaweg, Kaag en Braassem - vanwege de coronamaatregelen was het niet mogelijk om de geplande gebiedstekensessie van 6 oktober 2020 door te laten gaan. Op 9 november is daarom als alternatief een tekenopdracht naar alle ondernemers teruggestuurd. Maar liefst 24 ondernemers hebben de tekeningen teruggestuurd, wat getuigt van een enorme betrokkenheid. Begin 2021 wordt gepoogd om tot een eenduidig beeld te komen in digitale groepssessies.

De Kwakel-Kudelstaart, Uithoorn/Aalsmeer - voor de gebiedsgerichte aanpak De Kwakel-Kudelstaart is een plan van aanpak opgesteld. Na afstemming met de provincie Noord-Holland, gemeenten Aalsmeer en Uithoorn en Glastuinbouw Nederland is het plan vastgesteld. Begin 2021 wordt er gestart met gebiedsbijeenkomsten om tot samenwerking tussen de ondernemers te komen

Verduurzaming en CO₂

Gebiedsinventarisaties energie 2020

Om invulling te geven aan het Klimaatakkoord en Tuinbouwakkoord moet op 1 januari 2021 in ieder glastuinbouwgebied een inventarisatie (voorheen gebiedsvisie genoemd) zijn opgesteld over hoe de route naar klimaatneutraal vorm krijgt. Het opstellen van de gebiedsinventarisaties energie is de verantwoordelijkheid van de Greenports, waarbij de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de ondersteuning. Inmiddels zijn conceptversies van de vijf gebiedsinventarisaties gereed en ter feedback met de gemeenten gedeeld. De conceptversies zijn gedeeld met Greenports Nederland. De uitkomsten worden geaggregeerd meegenomen in het landelijke rapport. Hiermee is voldaan aan de landelijke opdracht. In 2021 worden de gebiedsinventarisaties verder uitgewerkt in de gebiedsgerichte aanpak tot een visie en uitvoeringsplannen.

Ontwikkelingen geothermie

In augustus is de startnotitie warmtenetten door de Stuurgroep geaccepteerd, waarna Greenport Aalsmeer is gestart met het maken van een plan van aanpak voor de verkenningsfase geothermie. Nog voordat een verkenning heeft kunnen starten, is het speelveld veranderd.

Op 30 november is in de Staatscourant het bericht gepubliceerd dat een (bij Greenport Aalsmeer bekende) partij een opsporingsvergunning voor geothermie heeft aangevraagd. Concurrenten hebben tot 1 maart 2021 de kans om een concurrerende aanvraag in te dienen. De

vergunninghouder krijgt tot 5 jaar alleenrecht op geologisch onderzoek in het gebied. Greenport Aalsmeer heeft dit via een memo aan de leden van de Stuur- en Regiegroep gemeld en staat in nauw contact met Glastuinbouw Nederland en de provincie Noord-Holland. In het eerste kwartaal van 2021 ligt de focus op het afstemmen van initiatieven met betrekking tot een concurrerende aanbidding.

Uitbreiding CO₂ -netwerk richting PrimA4a

Na jaren van voorbereiding is OCAP gestart met de aanleg van het CO₂-netwerk in Greenport Aalsmeer. Het eerste stuk van de leiding wordt nu gelegd in PrimA4a, waar in het voorjaar van 2021 de eerste CO₂ geleverd zal worden aan glastuinbouwbedrijven.

Ondertussen wordt verder gewerkt aan de voorbereidingen voor het verbindingstracé richting het kernglastuinbouwgebied De Kwakel-Kudelstaart en Nieuw Amstel. Greenport Aalsmeer vervult een rol in de afstemming van acties t.a.v. de wijzigingen in het bestemmingsplan en de vergunningen tussen OCAP en de diverse gemeenten waarin het tracé komt te liggen. Doel is dat OCAP in september 2021 kan starten met de aanleg van het verbindingstracé en het distributienet in De Kwakel-Kudelstaart, zodat in het voorjaar 2022 er CO₂ geleverd kan worden in dit gebied.

Overige projecten/onderzoeken

Schuifruimtepuzzel

Uit een extra consultatieronde bij de gemeenten bleek dat er toch nog opmerkingen en aanvullingen waren op het inventarisatiegedeelte van de schuifruimtepuzzel. Deze opmerkingen en aanvullingen zijn inmiddels verwerkt. Gepoogd wordt om in kwartaal 1 van 2021 ook het analysegedeelte af te ronden.

Onderzoek glastuinbouw- en veiling gelieerde bedrijvigheid

In de Stuurgroep van 17 september 2020 heeft Greenport Aalsmeer opdracht gekregen om een extern onderzoek naar glastuinbouw- en veiling-gelieerde bedrijvigheid te laten uitvoeren. Op maandag 4 januari 2021 is er een startbijeenkomst met de begeleidingscommissie.

Glasmonitor

Provincie Noord-Holland heeft in 2019 een glasmonitor ontwikkeld. De glasmonitor dient voor de Greenport Aalsmeer nog gevuld te worden met informatie van de glastuinbouwbedrijven in de verschillende gebieden. Voor het maken van de gebiedsinventarisaties energie is veel informatie verzameld. Deze informatie wordt nu geschikt gemaakt voor invoer in de glasmonitor. Daarnaast wordt gewerkt aan een digitaal dashboard, dat de informatie uit de glasmonitor overzichtelijk in kaarten en grafieken gaat weergeven.

Thema Arbeidsmarkt en Onderwijs

Huisvesting arbeidsmigranten

In Q4 is gestart met de uitvoering van het plan van aanpak huisvesting arbeidsmigranten. In december vond de eerste van de vier kennissessies plaats, die in het teken stond van de beoordeling van huisvestingsinitiatieven. Aan de online sessie namen vijftien ambtenaren van de zes Greenport-gemeenten deel. Op basis van de evaluatie-input van deze deelnemers werd in q4 tevens gewerkt

aan de inhoudelijke invulling van de tweede kennissessie. Deze sessie staat gepland op 21 januari a.s. en heeft als thema het creëren van draagvlak voor huisvestingsinitiatieven.

Daarnaast is er in samenwerking met ambtenaren van de gemeente Aalsmeer een vereenvoudigde procedure voor het inschrijven van arbeidsmigranten in de BRP uitgewerkt. Deze procedure wordt in een pilotproject met een grote huisvester in de gemeente Aalsmeer uitgerold, getoetst en waar nodig aangescherpt. De pilot start in januari 2021. De procedure en de ervaringen die opgedaan worden in de pilot worden naar verwachting eind Q1 gepresenteerd aan de zes Greenport gemeenten en aan de regie- en stuurgroep. Dat geldt ook voor de resultaten van het onderzoek naar de arbeidsmigrantenmarkt binnen Greenport Aalsmeer dat in januari-februari 2021 uitgevoerd gaat worden. De onderzoekaanpak (uitvraag, onderzoeksvragen e.d.) is in december voorbereid en wordt in de eerste weken van januari in overleg met de taskforce definitief gemaakt.

Het onderwerp huisvesting arbeidsmigranten staat inmiddels ook prominent op de agenda van Greenports Nederland. Er is een projectteam (werktafel) geformeerd dat vanaf januari aan de slag gaat met het opstellen en uitrollen van een Greenport-brede aanpak. Ronald van den Breevaart (voorzitter) en Annemieke de Man hebben zitting in dit landelijke projectteam.

Onderwijs

In Q4 zijn er veel gesprekken gevoerd met gemeenten (Haarlemmermeer, Amstelveen/Aalsmeer en Uithoorn/De Kwakel), provincies, scholen, producenten, logistiek vervoerders, banken en initiatieven op het gebied van scholing/arbeidsmarkt. Partijen zijn op zoek naar samenwerkingen met Greenport Aalsmeer maar zijn niet op alle niveaus op de hoogte wat Greenport is en doet. Daarbij heerst de opvatting dat er vooral laaggeschoold personeel gevraagd wordt, terwijl bij ondernemers vragen komen van nieuwe instroom op mbo en hbo-niveau. Ook bestaat de indruk dat partners vooral op zoek zijn naar 'groene' kennis terwijl in de praktijk naast groen ook grijze kennis (logistiek, sales, ICT, veredeling/vermeerdering) nodig is. De greenport inventariseert alle informatie om tot een gedegen plan van aanpak te komen.

Online stagemarkt

Op 22 oktober vond de eerste online sierteelt-stagemarkt plaats in samenwerking met stageplatform De Hofmakerij en het Wellantcollege. Ruim 40 studenten van verschillende opleidingen (o.a. Wellantcollege, ROC Amsterdam, InHolland Delft en de Haagse Hogeschool) hebben deelgenomen. Er zijn zestig gesprekken zijn gevoerd met exporteurs, veredelaars en kwekers.

Groen Start

GroenStart is een leer- en werktraject voor iedereen die een steuntje in de rug kan gebruiken op weg naar werk in de groene sector. Verschillende gemeentes zijn via Greenport Aalsmeer gevraagd om deel te nemen aan een enquête.

Dragons Den

In Q4 2020 zijn de voorbereidingen gestart voor een zogenaamde Dragons Den. Hierbij presenteren tweede- en derdejaars studenten van Wellantcollege Aalsmeer en Rijnsburg hun praktijkopdrachten die zij bij verschillende tuinbouwbedrijven hebben gedaan. Een jury beoordeelt de leerlingen op hun presentatietechnieken en praktijkopdracht. Dit evenement is door de aangescherpte coronamaatregelen verschoven naar 29 maart 2021.

Human Capital Agenda

In Q4 is gestart met het samenstellen van een zogenaamde Human Capital Agenda. Hierin komen initiatieven die vanuit verschillende partners en de Greenport Aalsmeer, Boskoop en Duin- en Bollenstreek samen op het gebied van scholing, arbeidsmarkt en imago. Lopende initiatieven zijn de Tuinbouwbattle, Green Unplugged, Glastuinbouw als tussenjaar en Brancheopleiding Glastuinbouw. Er worden nu gesprekken gevoerd met meerdere partijen om in 2021 deel te nemen aan bestaande en nieuwe initiatieven als banenmarkten en oriëntatie dagen van verschillende vmbo en mbo-opleidingen.

Thema Kennis en Innovatie

Het beschikbaar maken en delen van kennis en het tot waarde maken voor het bedrijfsleven is belangrijk om als regio innovatief te blijven en de (internationale) concurrentie voor te blijven. Greenport Aalsmeer zet zich in om de aanwezige kennis zichtbaar en toegankelijk te maken en ondernemers, brancheorganisaties en onderwijs- en kennisinstellingen nauwer met elkaar te verbinden.

Algemeen

In het bestuurlijk overleg is de duurzaamheidscontext van de innovatieagenda uitgebreid aan de orde geweest. Dit heeft geleid tot een overzicht van bestaande en beoogde innovatie-activiteiten op de thema's People, Planet en Prosperity in Greenport Aalsmeer. Dit overzicht wordt verder uitgewerkt in een position paper om stakeholders in zowel het bedrijfsleven als de overheden mee op pad te nemen in de innovatieagenda van de Greenport.

Bijeenkomsten

De coronacrisis heeft een forse streep gehaald door de geplande activiteiten als GO Cafés en verdiepingssessies. Momenteel worden voorbereidingen getroffen voor het organiseren van webinars, als vervanging voor de fysieke cafés.

Algen

In het najaar was over dit onderwerp een GO Café gepland, dat vanwege de aangescherpte coronamaatregelen niet door kon gaan. Greenport Aalsmeer is betrokken bij het POP3 project 'Verduurzamen van gewasteeft met microalgen' en heeft hierin een rol in de communicatie. Daarnaast is nauw samengewerkt met de innovatiemakelaar Paul Monincx van Topsector Agri&Food.

Smart Farming en Energietransitie

In samenwerking met Greenport Noord-Holland Noord en West-Holland zijn verdere stappen gemaakt naar een gezamenlijke projecten op het gebied van Smart Farming/digitalisering en Duurzame Energietransitie, beiden voor Greenport Aalsmeer in de context van tuinbouwketens. Er zijn voorbereidingen getroffen voor een projectaanvraag binnen REACT-EU, een financieringsfonds voor duurzame innovatie dat wordt toegevoegd aan Kansen voor West 2. Deze gaat in de periode 2021-2023 open. Er is met acht bedrijven contact geweest en er wordt gekeken in hoeverre hun investeringen op het gebied van zowel energietransitie als van digitalisering kunnen worden ingepast in de context van een REACT EU-aanvraag.

Ten aanzien van energietransitie ligt een grote uitdaging op de zogenaamde piekvoorziening. Hiervoor zijn diverse oplossingen denkbaar, maar geen enkele is vooralsnog ontwikkeld of toegespitst op de glastuinbouw. Samen met de Greenports Noord-Holland Noord en West-Holland wordt voorbereidingen getroffen voor het uitschrijven van een challenge, waarin aanbieders van kennis en technieken gevraagd wordt om met een conceptoplossing te komen, die onderdeel gemaakt kan worden van bijvoorbeeld een EFRO of een GLB-aanvraag.

Circulaire tuinbouw

In samenwerking met Greenports Nederland en Stichting Innovatie Glastuinbouw Nederland (SIGN) wordt het onderwerp circulaire tuinbouw (grondstofstromen/circulaire businessmodellen) verder vormgegeven. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met bedrijven en clusters die zich - met name - met grondstofstromen en circulair ondernemerschap bezighouden. Op basis van deze gesprekken wordt een visie op circulaire tuinbouw voor de regio ontwikkeld. Geplande GO Cafés zijn vanwege de coronamaatregelen niet doorgegaan.

Functionele biodiversiteit

Bij Greenport West-Holland loopt momenteel een programma 'Functionele Biodiversiteit in Uitvoering', waarbij ook de glastuinbouw betrokken is. Over dit onderwerp stond een webinar op de planning voor het vierde kwartaal, deze is verplaatst naar Q1 2021.